

Merkez (Head Office)

Halicilar Cd, No. 100, 34080 Fatih, İstanbul, TR
T +90 (212) 635 6151 F +90 (212) 532 5882

Ankara Ofisi (Office)

Uğur Mumcu Sokak No. 49 Gaziosmanpaşa Ankara 06700 TR
T +90 (312) 447 3127 T +90 (0312) 447 3128 F +90 (312) 447 3106

IV. ULUSLARARASI TÜRK - AFRIKA KONGRESİ

Afrika'da Bölgesel Örgütler / Kurumsallaşma ve İş Birliği

IVTH INTERNATIONAL TURKISH - AFRICAN CONGRESS

Regional Organizations in Africa / Institutionalization and Cooperation

25 - 27 Kasım November
2008 İstanbul

Hükümetler Arası Kalkınma Örgütleri (IGAD)

Afrika'nın Kalkınması İçin Yeni Ortaklık (NEPAD)

Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU)

Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA)

Doğu Afrika Topluluğu (EAC)

Economic Commission for Africa
Birikmiş Milletler
Afrika Ekonomik Komisyonu (UNECA)

Sanli Saira Devletleri Topluluğu
(CEN-SAD)

Batı Afrika Devletleri
Ekonomik Topluluğu (ECOWAS)

Afrika Kalkınma Bankası (AfDB)

Güney Afrika Kalkınma Topluluğu
(SADC)

Orta Afrika Devletleri
Ekonomik Topluluğu (ECCAS)

www.tasamafrika.org

www.tasam.org

**25 - 27 Kasım November
2008 İstanbul**

Kongre Programı

Congress Programme

25 Kasım Salı, 1. Gün

25 November Tuesday, The First Day

09:00-09:30 Kayıt

09:00-09:30 Registration

09:30-10:00 Açılış Konuşmaları*

09:30-10:00 Opening Speeches*

Recep Tayyip ERDOĞAN, T.C. Başbakanı
Dr. Jean PING, Afrika Birliği Komisyonu Başkanı
Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU, T.C. Devlet Bakanı
Dr. Hakan FİDAN, T.C. Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı
Musa KULAKLIKAYA, TİKA Başkanı
Süleyman ŞENSOY, TASAM Başkanı

Recep Tayyip ERDOĞAN, Prime Minister of the Republic of Turkey
Dr. Jean PING, African Union Commission (AUC) Chairperson
Prof. Mustafa Said YAZICIOĞLU, Minister of State of the Republic of Turkey
Dr. Hakan FİDAN, Deputy Secretary to the Prime Minister of the Republic of Turkey
Musa KULAKLIKAYA, Chairman of TİKA
Süleyman ŞENSOY, Chairman of TASAM

10:00- 11:30 I. Oturum: Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar

- Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS)
Dr. Souleymane Zeba, ECOWAS Komisyon Başkanı
Danışmanı, Bölgesel Entegrasyon ve NEPAD Sorumlusu
- Sahil Sahra Devletleri Topluluğu (CEN-SAD)
Mohamed AL- Madani AL- Azhari, Genel Sekreter
- Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA)
Tidu Asfaw, Teknik İşbirliği ve Kaynak
Mobilizasyonu Koordinatörü
- Doğu Afrika Topluluğu (EAC) Beatrice Kiraso,
Genel Sekreter Vekili

10:00-11:30 1st Session: Regional Economic Communities (RECs)

- The Economic Community of West African States (ECOWAS) Dr. Souleymane Zeba, Adviser to the President of ECOWAS Commission in Charge of Regional Integration and NEPAD
- The Community of Sahel Saharan States (CEN-SAD) Mohamed AL- Madani AL- AZHARI, Secretary General
- The Common Market of Eastern and Southern Africa (COMESA)
Tidu Asfaw, Technical Cooperation and Resource Mobilisation Coordinator
- The East African Community (EAC)
Hon. Beatrice Kiraso, Deputy Secretary General

11:30-11:45 Kahve Arası

11:30-11:45 Coffee Break

11:45-12:15 Tartışmalar

11:45-12:15 Discussions

12:15-13:30 Öğle Yemeği

12:15-13:30 Lunch

13:30-15:00 II. Oturum: Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar

- Orta Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECCAS)
Roger Tchoungui, Genel Sekreter Vekili
- Hükümetler arası Kalkınma Otoritesi (IGAD)
Mohamed Said Omar, Direktör
- Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC)
Tomaz Augusto SOLOMAO, Yönetici Asistanı
- Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU)
Dumisani Mahlinza, Ticareti Kolaylaştırma ve
Hasılat Yönetimi Direktörü

13:30-15:00 IInd Session: Regional Economic Communities (RECs)

- The Economic Community of Central African States (ECCAS)
Roger Tchoungui, Deputy Secretary General
- Intergovernmental Authority on Development (IGAD)
Mohamed Said Omar, Director
- The Southern African Development Community (SADC)
Tomaz Augusto SOLOMAO, Executive Secretary

15:00-15:15 Kahve Arası

15:15-15:45 Tartışmalar

**25 - 27 Kasım November
2008 İstanbul**

26 Kasım Çarşamba, II. Gün

09:00-10:30 III. Oturum: Uzmanlık Programları

- Birleşmiş Milletler Afrika Ekonomik Komisyonu (UNECA) Abdella Hamdok, NEPAD Direktörü ve Bölgesel Entegrasyon Bölümü
- Afrika'nın Kalkınması için Yeni Ortaklık (NEPAD) Bankole Adeoye, Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Koordinatörü
- Afrika Birliği Barış ve Güvenlik Konseyi Dr. A. M. Kambudzi, Sekreter
- Afrika Kalkınma Bankası (AfDB) Africa Philibert, Afrika Kalkınma Bankası NEPAD Direktörü

10:30-10:45 Kahve Arası

10:45-11:15 Tartışmalar

11:15-12:45 IV. Oturum: Sivil Toplum Kuruluşları ile Afrika'daki Bölgesel Ekonomik Kuruluşlar ve Uzmanlık Programları Arasındaki İşbirliği İmkânları

- TASAM Afrika Enstitüsü Büyükelçi (E.) Doç. Dr. Ali Engin Oba, TASAM Ankara Temsilcisi
- Türkiye Çevre Vakfı Engin Ural, Genel Sekreter
- Afrika Kalkınma İdaresi Eğitim ve Araştırma Merkezi (CAFRAD) Dr. Simon Mamosi Lelo, Genel Direktör
- Uluslararası Enerji Vakfı (IEF) Dr. Mohamed A. Muntasser, Başkan
- Tunuslu Anneler Derneği (ATM) Saida Agrebi, Başkan

12:45-13:00 Tartışmalar

13:00-14:30 Öğle Yemeği

14:30-16:00 V. Oturum: Türk Resmi Kuruluşları ile Afrika'daki Bölgesel Ekonomik ve Uzmanlık Kuruluşları Arasındaki İş Birliği İmkânları

- T.C. Dışişleri Bakanlığı Büyükelçi Kenan Tepedelen, Afrika Koordinatörü
- T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Emine Şendil, Orta Asya ve Afrika Bölüm Şefi

- The Southern Africa Customs Union (SACU) Dumisani Mahlinza, Director of Trade Facilitation and Revenue Management

15:00-15:15 Coffee Break

15:15-15:45 Discussions

26 November Wednesday, The Second Day

09:00-10:30 IIIrd Session: Specialized Agencies

- United Nations Economic Commission for Africa (UNECA) Abdella Hamdok, Director of NEPAD and Regional Integration Division
- The New Partnership for Africa's Development (NEPAD) Bankole Adeoye, Coordinator External Relations and Partnership
- African Union Peace and Security Council Dr. A. M. Kambudzi, Secretary
- The African Development Bank (AfDB) Africa Philibert, the Director of NEPAD in AfDB

10:30-10:45 Coffee Break

10:45-11:15 Discussions

11:15-12:45 IVth Session: Cooperation Possibilities Among Civil Society Organizations (CSOs) and Regional Economic Communities (RECs) and Specialized Programmes

- TASAM African Institute Ambassador (Ret.) Assoc. Prof. Ali Engin Oba, Representative of TASAM Ankara Office
- Environment Foundation of Turkey Engin Ural, Secretary General
- The African Training and Research Centre in Administration for Development (CAFRAD) Dr. Simon Mamosi Lelo, Director- General
- International Energy Foundation (IEF) Dr. Mohamed A. Muntasser, President
- Tunisian Mothers' Association (ATM) Saida Agrebi, President

12:45-13:00 Discussions

13:00-14:30 Lunch

**25 - 27 Kasım November
2008 Istanbul**

- Türk İş birliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA)
- Türk Kızılayı
Ömer Taşlı, Direktör
- Türk Eximbank
Dr. Emin Akçaoğlu, Kıdemli Uzman,
Ülke Kredileri Dairesi

16:00-16:15 Kahve Arası

16:15-16:45 Tartışmalar

16:45-17:30 Kapanış Oturumu

- Genel Müzakereler ve Değerlendirmeler

27 Kasım Perşembe - III. Gün

**Kültürel Etkinlik: Katılımcılar için İstanbul'daki
Tarihi Mekanların Ziyareti**

09:00	Otelden Hareket
09:30-11:30	Topkapı Sarayı
11:30-12:00	Sultanahmet Camii
12:30-14:00	Otele Dönüş ve Öğle Yemeği
14:00	Otelden Hareket
14:30- 16:00	Dolmabahçe Sarayı

**14:30-16:00 Vth Session: Cooperation Possibilities Among
Turkish Official Institutions and Regional Economic
Communities (RECs) and Specialized Institutes**

- Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey
Ambassador Kenan Tepedelen, Coordinator for Africa
- Undersecretariat of the Prime Ministry for
Foreign Trade
Emine Şendil, Department Chief of Middle East and
Africa
- Turkish International Cooperation and Development
Agency
- Turkish Red Crescent
Ömer Taşlı, Director- General
- Export Credit Bank of Turkey
Dr. Emin Akçaoğlu, Senior Specialist, Country Credits
Department

16:00-16:15 Coffee Break

16:15-16:45 Discussions

16:45-17:30 Closing Session

- General Debates and Evaluations

27 November Thursday- The Third Day

Cultural Activity: Visiting Programme for Participants in Istanbul

09:00	Departure from the Hotel
09:30-11:30	Topkapı Palace
11:30-12:00	Blue Mosque
12:30-14:00	Return the Hotel and Lunch
14:00	Departure from the Hotel
14:30-16:00	Dolmabahçe Palace

**25 - 27 Kasım November
2008 İstanbul**

Afrika'daki Bölgesel Örgütler ve Uzmanlık Kuruluşları

Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS)

28 Mayıs 1975 tarihinde Nijerya'nın başkenti Lagos'ta imzalanan antlaşma ile kurulmuştur. Örgütün amacı, üye devletler arasındaki gümrük ve ticarete ilişkin kısıtlamaları kaldırmak, serbest ekonomik ilişkiler kurmak ve üye ülkelerin ekonomi politikaları arasında uyum sağlamaktır. ECOWAS, Liberya'daki çatışmaların çözümünde aktif rol oynayarak, BM ve uluslararası toplumun dikkatini bu yöne çekerek ülkedeki barış ve istikrarın tesisi yönünde etkin bir rol oynamayı başarmıştır.

Sahil Sahra Devletleri Topluluğu (CEN-SAD)

4 Şubat 1998'de Libya'nın başkenti Tripoli'de kurulmuştur. BM Genel Kurulu'nda A/RES/56/92 sayılı kararlar gözlemci statüsüne sahip olan CENSAD'ın tanınması, enerji, kültür ve sağlık alanlarında sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı sağlamaya yönelik programları bulunmaktadır.

Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA)

COMESA 1981 yılı başlarında oluşturulan Tercihli Ticaret Bölgesi (the Preferential Trade Area for Eastern and Southern Africa) PTA'nın yerini almak üzere 1994 yılında kurulmuştur. COMESA insan kaynaklarını ve doğal kaynaklarını kendi halklarının yararına kullanmak amacıyla iş birliği yapmak üzere bir araya gelen hür, bağımsız ve egemen devletlerin kurduğu bir yapıdır. COMESA'nın temel amacı her bir bağımsız devletin karşılaştığı bazı engellerin üstesinden gelebilecek büyük bir ekonomik ve ticari birim oluşturmaktır.

Doğu Afrika Topluluğu (EAC)

22 Ocak 1999'da Tanzanya'nın Arusha kentinde imzalanan anlaşma ile kurulmuş olan EAC, kıtadaki devletlerle ve bölgesel kuruluşlarla siyasal, ekonomik ve sosyal alanlarda karşılıklı menfaatlere dayalı geniş ve kapsamlı bir iş birliğini amaçlamaktadır. EAC, özellikle barış ve güvenlik alanında izlediği etkin politikalarla bilinmektedir.

Afrika Kalkınma Bankası (AfDB)

Afrika Kalkınma Bankası, bağımsız Afrikalı ülkeler arasında ekonomik iş birliğini geliştirmek amacıyla 10 Eylül 1964 tarihinde kurulmuştur. İlk kurulduğu yıllarda "Yeni sömürgecilik" etkilerinden korunmak amacıyla Afrika dışı bölgelerden üye kabul etmiyordu. 1972 yılında Afrikalı olmayan ülkelere açık ve bankanın bir yan kuruluşu olan Afrika Kalkınma Fonu oluşturuldu. Fon aracılığıyla üye ülkelere düşük faizli borçlanma olanakları tanıdı. 1982 yılında banka stütüsünde yapılan bir değişiklik ile Afrika dışındaki ülkelere de üyelik hakkı verildi. Türkiye de Mayıs 2008'de Afrika Kalkınma Bankası'na üye olmuştur.

Afrika'nın Kalkınması için Yeni Ortaklık (NEPAD)

Afrika Birliği'nin ekonomik kalkınma programlarından biri olan NEPAD, Temmuz 2001'de Zambia'nın Lusaka kentinde gerçekleştirilen Afrika Birliği'nin 37. Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi Zirvesi'nde kabul edilmiştir. Amacı; Afrika ülkeleri arasındaki ekonomik iş birliğini ve bütünlüşmeyi hızlandırmaktır.

Birleşmiş Milletler Afrika Ekonomik Komisyonu (UNECA)

1958 yılında, 29 Nisan 1958 tarihli Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Komitesi'nin 671A (XXV) nolu kararı ile kurulmuştur. UNECA; Afrika'nın sosyo- ekonomik kalkınmasını sağlamayı, Afrika ülkeleri ile diğer ülkeler arasında ekonomik ilişkiler kurarak bu ilişkileri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU)

Kökene 1910'a uzanan ancak bugünkü adıyla 1970 yılında yürürlüğe giren dünyanın en eski gümrük birliği sistemidir. Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU) çerçevesinde Botswana, Lesotho, Namibya ve Svaziland ile Güney Afrika arasında gümrük birliği bulunduğu için söz konusu dört ülkeden yapılan ithalatta Gümrük Vergisi bulunmamakta, sadece %14 oranındaki KDV ödenmektedir. Diğer ülkelerden yapılan ithalatlarda ise Gümrük Vergisi ve KDV tahsil edilmektedir.

Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC)

17 Ağustos 1992'de Namibya'nın Windhoek şehrinde imzalanan anlaşma sonrası yasal bir topluluk olan SADC'nin varlığı 1980'lerin öncelerine kadar uzanmaktadır. Topluluğun temel amaçları; üye ülkeler arasında sosyal ve insani kalkınmanın sağlanması, barış ve güvenliğin tesisi, gıda, tarım ve doğal kaynak alanlarında ortak politikaların izlenerek, ticaret, sanayi finans ve yatırım alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesidir.

Orta Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECCAS)

Orta Afrika ülkeleri arasında bölgesel ekonomik iş birliğini teşvik ederek güçlendirmeyi amaçlayan ECCAS, 18 Ekim 1983 yılında kurulmuştur. 1999 yılındaki zirvede Topluluk, dört öncelikli amaç belirlemiştir. Bunlar; ekonomik ve sosyal kalkınma için barış, güvenlik ve istikrarın tesis edilmesi; ekonomik ve parasal entegrasyonun gerçekleştirilmesi; kültürel alanda entegrasyon ve otonom finansal bir mekanizmanın oluşturulmasıdır.

**25 - 27 Kasım November
2008 Istanbul**

Regional Organisations in Africa and Specialized Institutions

Economic Community of West African Countries (ECOWAS)

It is established by the treaty signed in Lagos, the capital of Nigeria, on the 28th of May 1975. The aim of the organization is to remove the restrictions on customs and trade between member countries, to establish free economic relations and to provide a balance between the economic policies of member countries. By playing an active role in solving the conflicts in Liberia and by attracting the attention of UN and the international community on this matter, ECOWAS has been effective in achieving peace and stability in the country.

The Community of Sahel-Saharan States (CEN-SAD)

It is established on the 4th of February 1998 in Tripoli, the capital of Libya. CENSAD, which has the status of observer in the UN General Assembly according to the A/RES/56/92 decision, has programmes in it, aimed at providing sustainable economic development in the fields of agriculture, industry, energy, culture and health.

Common Market of East and South Africa (COMESA)

It is established in 1994 in order to take the place of the Preferential Trade Area for Eastern and Southern Africa - PTA, which was established at the beginning of 1982. COMESA is a structure, established by free, independent and dominant countries gathered together in order to cooperate with the aim of using human and natural resources for the benefit of their own communities. The main aim of COMESA is to develop an economic and commercial unit that could overcome the handicaps which every independent country might encounter.

East African Community (EAC)

It is established by the treaty signed in Arusha, a city of Tanzania, on the 22th of January 1999. EAC aims at wide and detailed cooperations between countries and regional organizations of the continent based on mutual benefits on political, economic and social matters. EAC is mostly known for its efficient policies on peace and security.

African Development Bank (AfDB)

It is established on the 10th of September 1964, for the purpose of developing the economic cooperations between independent African countries. It did not allow membership from non-African regions in its first years so as to be protected from the effects of "Neo-colonialism". In 1972, African Development Fund was constituted as a subsidiary company of the bank and it was open for the non-African countries. Through the medium of the Fund, member countries were enabled to get low-income loans. Non-African countries' right

for membership was obtained with a change in the status of bank in 1982. And Turkey became a member of the African Development Bank in the May of 2008.

New Partnership for African Development (NEPAD)

Being one of the economic development programmes of the African Union, NEPAD was accepted in the 37th Summit of African Union Heads of State and Government Council in Lusaka, a city of Zambia, in the July of 2001. Its aim is to accelerate the economic cooperation and integration between African countries.

United Nations Economic Commission for Africa (UNECA)

It is established in 1958, with the 671A (XXV) decision of the United Nations Economic and Social Committee of 29 April 1958. UNECA aims at providing the socio-economic development of Africa, establishing relations between African countries and other countries and developing these relations.

South African Customs Union (SACU)

It is one of the oldest customs unions system of the world with its roots going back to 1910. It became valid with its current name in 1970. As there is a customs union between Botswana, Lesotho, Namibia, Swaziland and South Africa within the frame of South African Customs Union, these countries do not require Customs Duty for their imports. Only %14 Value Added Tax is paid in these countries. But Customs Duty and VAT is collected for imports from other countries.

Southern African Development Community (SADC)

It became a legal community only after the agreement signed in Windhoek, a city of Namibia, on the 7th of August 1992. But its roots goes back to 1980's. Main aims of the Community are to provide the social and humanitarian development between member countries, and to strengthen cooperations in trade, industry, finance and investment by following common policies in peace and security, food, agriculture and natural resources.

Economic Community of Central African States (ECCAS)

Aiming at strengthening the regional economic cooperation between African countries ECCAS, is established on 18th of October 1983. The Community has indicated four primary goals in the Summit of 1999. These are: to obtain peace, security and stability for economic and social development; to achieve economic and financial integration; cultural integration; and to organize an autonomic financial mechanism.